

Tähän tiedotteeseen on koottu keskeisimmät asiat, jotka koskevat ylioppilastutkintoon osallistumista. On tärkeää, että tutustut niihin huolellisesti. Saat lisää tietoa lautakunnan [yleisistä määräyksistä ja ohjeista](#).

Lakia ylioppilastutkinnon järjestämisestä on muutettu. Hyväksytyt ja hylättyt kokeiden uusimista koskevat muutokset tulevat voimaan syksyn 2019 ylioppilastutkinnosta alkaen.

Tutustu myös näihin:

- [Digitaalisen ylioppilaskokeen ohje](#) (www.ylioppilastutkinto.fi > Määräykset > Tiedote kokelaille)
- Koejärjestelmässä olevat ohjeet ja materiaalit (<https://cheat.abitti.fi>)
- Kokeen vastauskentässä käytössä oleva kaavaeditori (<https://math-demo.abitti.fi>).

Ylioppilastutkinnon suorittaminen

Ylioppilastutkinto on suoritettava enintään kolmen perättäisen tutkintokerran aikana (ks. kuitenkin kohta 'Hylätyn kokeen uusiminen'). Tutkintokielet ovat suomi ja ruotsi. Sinun on suoritettava kaikki kokeet samalla kielellä. Tutkinnon suorittaminen alkaa, kun ilmoittautut ensimmäisen kerran pakolliseen tai ylimääräiseen kokeeseen.

Tutkintoon kuuluu vähintään neljä koetta. Äidinkielen koe on kaikille pakollinen. Voit valita kolme muuta pakollista koetta seuraavien neljän kokeen joukosta: toisen kotimaisen kielen koe, yksi vieraan kielen koe, matematiikan koe ja yksi reaaliaineen koe. Pakollisiin kokeisiin tulee sisältyä vähintään yksi pitkän oppimäärän koe.

Voit lisäksi sisällyttää tutkintoosi yhden tai useamman ylimääräisen kokeen. Voit valita myös sellaisia ylioppilastutkinnon ainevalikoimaan kuuluvia aineita, joita ei opeteta omassa lukiossasi.

Kokeen suorittaminen

Kaikki kokeet suoritetaan digitaalisesti. Tutustu hyvissä ajoin digitaalisten ylioppilaskokeiden suorittamiseen.

- Sinulla tulee olla kokeessa mukana tietokone, tietokoneen virtajohto ja kuulokkeet. Noudata lukiosi antamia ohjeita.
- Sinun tulee osata käynnistää oma tietokoneesi USB-muistilta.
- Huolehdi siitä, että valitset koejärjestelmässä sen kokeen, johon olet ilmoittautunut. Valitse myös oikea kieliversio kokeesta. **Jos teet väärän kokeen, koesuorituksesi hylätään.**

Sinun tulee noudattaa lautakunnan määräyksiä. Matkapuhelimen ja muiden elektronisten laitteiden (kuten älykellojen) tuominen koetiloihin on kielletty. Langattomien laitteiden (esimerkiksi Bluetooth-kuulokkeet, langattomat hiiret jne.) käyttö on myös kielletty. Vilpistä tai tutkintojärjestyksen rikkomisesta seuraa, että kaikki kokeesi hylätään kyseisellä tutkintokerralla.

Tutkintoon ilmoittautuminen

Ilmoittautuessasi ylioppilastutkintoon noudata lukiosi antamia määräaikoja. **Kevään tutkintoon on ilmoittauttava viimeistään 23.11. ja syksyn tutkintoon viimeistään 5.6.** Jos olet osallistunut syksyn tutkintoon, voit kuitenkin ilmoittautua kevään tutkintoon vielä syksyn tutkintotulosten selvittyä. Tällöin sinun tulee ilmoittautua rehtorin ilmoittamaan määräaikaan mennessä,

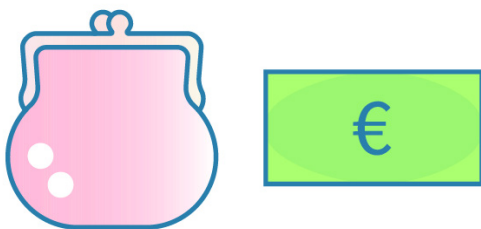
viimeistään 1.12. Ilmoittautumishakemus jätetään lukion rehtorille kirjallisena lukion hyväksymää lomaketta käyttäen. Sinun tai valtuuttamasi henkilön on allekirjoitettava hakemus. Tarkista, että tiedosi ovat lomakkeessa oikein.

Ilmoittautuminen on sitova. Et voi jälkikäteen muuttaa valintojasi, jotka koskevat aineyhdistelmää, kokeen pakollisuutta tai ylimääräisyyttä tai kokeen tasoa. Voit erityisen painavasta syystä hakea muutosta ilmoittautumistietoihisi, jos ilmoittautumisessa on todistettavasti tapahtunut virhe. Määräajan päätyttyä tapahtuneen ilmoittautumisen lautakunta voi hyväksyä vain erityisen painavasta syystä. Voit kirjallisesti peruuttaa rehtorin hyväksymän ilmoittautumisesi kevään tutkintoon viimeistään 23.11. (1.12., jos olet osallistunut syksyn tutkintoon) ja syksyn tutkintoon viimeistään 5.6.

Tutkintomaksut

Ilmoittautuessasi tutkintoon olet velvollinen maksamaan tutkintomaksut, jotka koostuvat perusmaksusta ja koekohtaisista maksuista. Maksut maksetaan lukion antamien ohjeiden mukaisesti. **Ota yhteyttä lukioosi, jos sinulla on maksun maksamiseen liittyviä kysymyksiä.**

Voit pyytää koekohtaisten maksujen palauttamista, jos sinulla ei ole osallistumisoikeutta tai lautakunta on hakemuksestasi mitätöinyt ilmoittautumisesi. Äidinkielen koekohtainen maksu voidaan palauttaa vain, jos et ole osallistunut kumpaankaan osakokeeseen. Pyyntö maksujen palauttamisesta on esitettävä lautakunnalle viimeistään sen vuoden loppuun mennessä, jonka aikana järjestetystä tutkinnosta on kyse. Et voi saada ylioppilastutkintotodistusta, jos et ole suorittanut tutkintomaksuja.

Hylätyn kokeen uusiminen

Hylätyn pakollisen kokeen saat uusia kaksi kertaa tätä tutkintokertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana.

Hylätyn ylimääräisen kokeen voit uusia kaksi kertaa. Kokeen uusimisajankohdan voit valita itse.

Syksyn 2019 tutkinnosta alkaen hylätyn kokeen saa uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana. Tutkinnon suorittanut henkilö saa uusia hylätyn kokeen niin monta kertaa kuin haluaa.

Hylättyä pakollista koetta uusiessasi voit halutessasi vaihtaa vaativamman tason kokeen lyhyemmän oppimäärän kokeeseen. Tason vaihtaminen edellyttää, että tutkintosi pakollisiin kokeisiin sisältyy edelleen yksi pitkän oppimäärän koe. Jos määräaika kuluu umpeen tai et selviydy toisellakaan uusimiskerralla, sinun on suoritettava koko tutkinto uudelleen.

Hylätyn ylimääräisen kokeen tasoa ei voi vaihtaa koetta uusittaessa. Suoritettuasi ylioppilastutkinnon hyväksytysti voit kuitenkin täydentää tutkintoa suorittamalla eri tason kokeen. Hylätystä ylimääräisestä kokeesta ei tule merkintää todistukseen.

Jos olet ilmoittautunut neljään pakolliseen kokeeseen ja tullut hylätyksi jossakin niistä, voit osallistua tutkintoon vain hylätyn tai hyväksytyt kokeen uusijana, kunnes olet suorittanut tutkinnon. Voit täydentää tutkintoa uusilla aineilla vasta kun olet suorittanut ylioppilastutkinnon.

Hyväksytyt kokeen uusiminen

Jokaisen hyväksytyt kokeen, sekä pakollisen että ylimääräisen, voit uusia **yhden kerran**. Kokeen uusimisajankohdan voit valita itse. Jos uusit jonkin kokeen ennen ylioppilastutkintotodistuksen saamista, todistukseen merkitään tästä kokeesta saatu parempi arvosana. Jos uusit kokeen tutkintotodistuksen saamisen jälkeen, saat uusitusta hyväksytystä kokeesta erillisen todistuksen. Myös kokeen, josta lautakunta on antanut arvostuksen laudatur, saat halutessasi uusia.

Syksyn 2019 tutkinnosta alkaen hyväksytyt kokeen saa uusia niin monta kertaa kuin haluaa. Voit syksyn 2019 tutkinnosta alkaen uusia hyväksytyt kokeen myös, vaikka olisit jo uusinnut sen aikaisemmin.

Täydentäminen

Tutkinnon täydentäminen uusilla kokeilla on mahdollista sen jälkeen kun olet suorittanut tutkinnon. Täydentämisen ajankohtaa ei ole rajoitettu. Voit myös täydentää tutkintoa jo suorittamasi oppiaineen eritasoisella kokeella. Saat erillisen todistuksen näistä uusista hyväksytyistä kokeista. Jos kokeesi hylätään, voit uusia sen kaksi kertaa ilman aikarajaa. Syksyn 2019 tutkinnosta alkaen tutkinnon suorittanut henkilö saa uusia hylätyn kokeen niin monta kertaa kuin haluaa.

Kompensaatio

Kompensaatio tarkoittaa sitä, että sinulla voi olla mahdollisuus valmistua ylioppilaaksi vaikka et saa hyväksytyä arvosanaa jostakin pakollisesta kokeesta. Kompensaatiossa otetaan huomioon ylioppilastutkintotodistukseesi tulevien pakollisten ja ylimääräisten kokeiden arvosanat. Et voi kompensoida hylättyä pakollista koettasi tutkintoa täydentämällä (ks. 'Täydentäminen'). Jos et saa jossakin pakollisessa kokeessa hyväksytyä arvosanaa mutta tulet ylioppilaaksi kompensaation kautta, sinulla on hylätyn kokeen osalta oikeus kahteen uusimiskertaan. Uusimisen ajankohtaa ei ole rajoitettu. Äidinkielen kokeen hyväksytyen arvosanan edellytyksenä on, että sinulla on suoritus molemmista osakokeista. Jos jompikumpi suoritus puuttuu, katsotaan kokonaissuoritus keskeytyneeksi, jolloin koko suorituksesi on hylätty. Keskeytyneen kokeen tapauksessa kompensaatio ei ole mahdollinen.

Tutkinnon uudelleen aloittaminen

Jos haluat erityisen painavasta syystä aloittaa tutkinnon suorittamisen alusta tutkinnon ollessa vielä kesken, tähän on pyydetty kirjallinen lupa lautakunnalta.

Ilmoittautumisen mitätöiminen

Ilmoittautuminen on sitova. Jos olet ilmoittautunut tutkintoon ja sinulla on osallistumisoikeus, kokeesta pois jääminen tulkitaan käytetyksi yrityskerraksi. Lautakunta voi hakemuksesi perusteella mitätöidä ilmoittautumisen, jos kokeesta pois jäämiseen on erityisen painava, lautakunnan hyväksymä syy. Hakemukseen on liitettävä esimerkiksi lääkärintodistus sairaudesta, todistus ulkomailla opiskelusta tai työskentelystä kokeiden aikana tai todistus varusmiespalveluksen aiheuttamasta esteestä. Opiskelu tai työskentely kotimaassa tai pelkkä varusmiespalvelus ei riitä perusteeksi ilmoittautumisen mitätöintiin. Ilmoittautumisen mitätöinti ei pidennä ylioppilastutkinnon suorittamisaikaa. Ilmoittautuminen äidinkielen kokeeseen voidaan mitätöidä, jos olet pätevästä syystä estynyt osallistumasta toiseen tai kumppanin osakokeeseen saman tutkintokerran aikana.

Lääkärintodistukset, lukitodistukset, selvitykset vieraskielisyydestä ja muut puoltolauseet

Lautakunnalla on erilliset määräykset lääkärintodistusten, lukitodistusten, vieraskielisyyttä koskevien selvitysten ja muiden puoltolauseiden ottamisesta huomioon ylioppilastutkinnossa. Saat niistä tietoa lukiostasi tai lautakunnan verkkosivuilta Määräykset > [Erityisjärjestelyt](#) -osiosta. Lausunnot ja hakemukset toimitetaan lautakunnalle määräyksissä olevien aikataulujen mukaisesti.

Tarkistuspyynnöt ja tarkistusarvostelu

Kun tulokset ovat valmistuneet, saat halutessasi tietää suorituksesi arvostelun perusteet opettajan tai rehtorin välityksellä. Jos tästä huolimatta epäilet, että arvostelussa on tapahtunut virhe, voit hakea lautakunnalta tarkistusarvostelua. Hakemus on jätettävä 14 päivän kuluessa siitä, kun sinulla on ollut mahdollisuus saada arvostelun tulos tietosi. Tarkistusarvosteluhakemus tehdään lautakunnan sähköisessä asiointipalvelussa yhdessä lukion rehtorin kanssa. Maksukuitti tarkistusarvostelusta on samalla esitettävä rehtorille. Maksu palautetaan, jos arvosana tai pistemäärä muuttuu tarkistusarvostelussa.

Nimitietojen julkaiseminen

Sekä lautakunnalla että lukiolla on oikeus antaa ylioppilaiden nimet julkaistaviksi sen jälkeen kun tietojen oikeellisuus on varmistettu. Jos et halua nimeäsi julkaistavaksi, pyydä hyvissä ajoin kirjallisesti sekä lukiostasi että lautakuntaa poistamaan nimesi listasta. Lautakunnan luovuttamassa nimelistassa mainitaan ne uudet ylioppilaat, jotka ovat suorittaneet tutkintonsa loppuun ja saavat lukion päättötodistuksen tai todistuksen ammatillisen perustutkinnon suorittamisesta nyt tai ovat saaneet sen jo aikaisemmin. Jos sinulta puuttuu lukion kursseja, nimeäsi ei mainita listassa.

Ylioppilastutkintotodistus

Ylioppilastutkintotodistus lähetetään oppilaitokseesi, kun olet suorittanut hyväksytysti kaikki neljä pakollista koetta ja lisäksi saanut lukion päättötodistuksen tai todistuksen ammatillisen perustutkinnon suorittamisesta.

Jos olet käynyt uusimassa jonkin kokeen tai täydentämässä tutkintoasi, saat näistä kokeista erillisen todistuksen, joka lähetetään oppilaitokseesi.

Todistusjäljennökset ja käännökset todistuksista

Jos alkuperäinen ylioppilastutkintotodistuksesi tai todistuksesi hyväksytyjen kokeiden suorittamisesta on kadonnut, voit tilata lautakunnasta todistusjäljennöksen. Tilaus tehdään lautakunnan verkkosivuilla Asioi verkossa > [Todistusten ja koesuoritusten tilaukset](#) -osiossa. Voit tilata todistuksista myös ruotsin- tai englanninkielisen käännöksen. Jäljennökset ja käännökset ovat maksullisia ja niiden toimitusaika on noin kaksi viikkoa.

Koesuorituksen näyttäminen lopullisen arvostelun jälkeen

Sinulla on oikeus saada koesuoritus nähtäväksi tai kopio siitä, kun arvostelu on lopullinen. Tilaus tehdään lautakunnan verkkosivuilla Asioi verkossa > [Todistusten ja koesuoritusten tilaukset](#) -osiossa. Kevään tutkinnon suorituksen voit saada nähtäväksesi aikaisintaan 20.6., syksyn tutkinnon suorituksen aikaisintaan 20.12. Kopio on maksullinen. Paperisen koesuorituksen voit saada nähtäväksi 1,5 vuoden kuluessa siitä, kun tutkintokerta on saatu päätökseen.